

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Galasi Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol herëhnëkëhni vacery sali vante ye Galasi va inji kayëte yëbëlan bëhn wafëhw wahnah g'imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd (48 gë 55) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Pol njihahnëko vankol Galasi va soje karanëhni Wanës Wakasëk ña. Ntik rac fagant vële ye wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif do vëyabah kwëtahnëniha Yesu.

Ante kërënak Pol ña, biyëna dënk vëryampo njijëni pëyanihëhni vële hwëtahnëk va tëfëka kacini had gante tëyëk sariya Moyis soje Wënu ña mawëhni. Ga nkwëryëk Pol ga nësëde watac kerëk anji kayëte. Nësëd gë wanës wayaãwah soje pacënëhnëhni vëvë Galasi va afo ikwëtahn ntëw hni Yesu ña hod pehëtëhni. Ntehnëkëhni Wënu ña mawëko Abëraham cat haryënk w lëwu ani gë kacahnënde ÿa. Afo ikwëtahn ña hod ntihna ahnë asatah haryënk Wënu ña, do rac hod njiryerya ahnë a nuÿa uwám ule hnëñëdëha Wënu ña.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Sariya Moyis gë Wanës Wakasëk, vëfaya gë vëramp, wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif.

Wëlin gante nke kayëte ka:
Simpayi (1.1-5)

Paryi Pol afayik ye do ile nēsēk ya toña ye (1.6–2.21)
 Sariya ma ikwētahn (3.1–4.7)
 Uryēñah Pol soñe vëvë Galasi (4.8-20)
 Soñe Agar gë Sara (4.21-31)
 Igo afaya (5.1-15)
 Imbahn gë Iyir (5.16–6.10);
 Wanēs watēkwa (6.11-18).

Simpaŷi

¹⁻² Ami Pol herēhnēryidēhu aŋi kayēte, wūhnē vëvë vacery sali vambë Galasi vi. Yesu Kēris gë Wēn Rēm le vēhnēndanēka vēsēm ŷa rēhnako, matina hnē vahnē, gena gë fere ahnē liko afayik. Nkaŷeryiderun, ami gë vēŷenta mēn vēle yefun ani vi fop:

³ Arabi Wēnu ŋa, Rēm fu ŷa g'Ahwēhn a Yesu Kēris ndēwanihu do njēdēnihu yam ŷa! ⁴ Ahwēhn a njēdahnēk ntaŷary dēwu ŋa soñe cosahnahn inav wameh fu ŋa. Koyēna ntihtēkēfu hnē imēk meh iŷi duniŷa vē gaki ŷi, gante ñadēho Wēn Rēm fu ka. ⁵ Arabi cēmbēnde Wēnu ŋa kwēlēkwēl! Amina.

Wanēs Wakasēk wēdampo fo

⁶ Ami pēmpēhnahnēko soñe gante njancērun aravuna Wēn ki! Macēku gë ipērēna Kēris ŋa, bare wūhnē, tavērun Wanēs Wakasēk wadēwu ŋa, wakaŷary hnēpadun. ⁷ Do ile ye toña ŷa, umē ye wakaŷary gena. Vahnē fo ŷad nkwēcētēni Wanēs Wakasēk Kēris ŋa do waŷēmpaŷehndēhu. ⁸ Awa ge ahnē yijēk pēyahnēnd Wanēs Wakasēk wante hnēmpēlēk

gë wante fëyayirun ñi, wëla nke aryampo hnë fuhnë vëfayik hna ma wëla nke dënk mëleka ile w̄atik g'ambin, arabi ndëwani w̄eh! ⁹ Tëkëmu fëyaŵu do mbokëbu rëfëtanëhnëndu tame: ge ahnë pëyađëhu Wanës Wakasëk wanëmpëlah gë wante w̄awërun ñi, arabi ndëwani w̄eh!

¹⁰ Tame maŵëhnëniho vahnë bi yëkëlehnëđëfu? Ma Wënu ña yadëfu maŵëhno? Vahnë bi yëkëlehnëđëfu nëñahnëhni g'ami? Ge vahnë rëkakëndëbu yëkëlehnëndu ha gaki, nëñahnëhni g'ami, gekënda aryokuñëhn Këris ÿa.

Wënu ña tëhnaka Pol nke afayik

¹¹ Vëyënta mën, ñadëfu ayëtu wapacëk: Wanës Wakasëk wante hnësëhnëđëmuno ña matina hnë vahnë. ¹² Gena ahnë yëđako ma harañëko, bare Yesu Këris yëtëndanëko.

¹³ Nkwëryërun ga nësëde gante nkeho nkeya mën ña ante nkobuho hnë ikwëtahn wasëwif ña. Njëtërun gante koroteyehnéđëfuho d̄us cery sali Wënu ÿa do njëkëlehnëđëfuho rëkwëhnu ka. ¹⁴ Hnë wati rac, ntëbëbuhëhniwo hnë ikwëtahn wasëwif hna vëjarënta mën wasëwif vëyabah. Ha, njawënëbuho namu warëm fu w̄a. ¹⁵ Bare Wënu ña tëhnakowo kobëri nte nkobuho nagila ña do, g'ipërëna dëwu ña, macëko soñe ryokuñëhnëndëw̄a. Do ante tëkëko wati ña, ¹⁶ nëñëkawo njëtëndanowa Aju soñe yiwu fëyaŵëhni vële wok vëyena wasëwif va. Awa, hnë wati rac wëla aryampo tëyëlëwawohna nkabo ile rëfëko liwu ÿa. ¹⁷ Wëla Yerusalem hna dënk yilëw̄ohna soñe hnulëfu vële ryënkwëko

nkeni vëfayik va. Bare taŋ njibuho Arabi hna, tac vokaŵ Damas.

¹⁸ Tac, ante ndëcëko wabëhn watar ŋa, njibu Yerusalem soŋe yëtëlëfu gë Piyer, do wafac ipëhw g'imbëd ÿëwëlahnëbunëho. ¹⁹ Hnë wati rac nulëwaŵohna afayik ahaŵary; Sak fo nuŋuho, aheryu Ahwëhn a. ²⁰ Ile herëndëmu ÿi toŋa ye, gena wamër. Wënu ŋa sede ye. ²¹ Ga matëbu hnam umë yiŋu hnë waresiŷo Siri do Silisi hna. ²² Hnë wati rac fop vëvë vacery sali vambë Yude va vëyëtëlowohna. ²³ Wanës ŋa fo nkwëryëdëniho ga nësëde: «Ale horoteyehnëdëhëfuno ŷa, fëyahnëd tame ikwëtahn nte njawëredëho tëkwehn ŋa», ²⁴ do cëmbëdënihawo Wënu ŋa soŋe lëmën ŷa.

2

Pol gë vëfayik vëyëntaŵ va

¹ Tac, ga ndëcëk wabëhn ipëhw gë wahnah (14), më vokaŋu Yerusalem gë Barënas; njobunëhawo Tit fëna. ² Mbokabunëho kabi Wënu ŋa yëtëndanëkowo yiwu. Hnam, hnë humbar hunte varëbunëho fuhnë fo, nësëhnëbuhëhniwo vële fëlayik had vësankaf cery sali va Wanës Wakasëk wante fëyadëfuhëhni vële wok vëyena wasëwif va. Ñadëŵohna doku ile libu kobëri ŷa hafo dol ÿi nke nafa këm. ³ Tit, nte yebunëho ŋa, mama nkeho gërek, porosiŋilohna dënk soŋe káci. ⁴ Nkwajëla soŋe háci ŷa nkeho kabi vële wok vëhwëtahnëna paryi rënkëko fagant fu. Njijëniho njëkëtehnanani njëtahnëni

gante ntidëni ntihëtahnëni ige afaya fu ka nte hnuÿabun hnë ibëmënkël fu gë Yesu Këris ña; ñadëniho mbok ntinihëfu vëramp sariya. ⁵ Bare mawëntëfuniwohna vëÿi vahnë, wëla wati ryampo, soje nko ayawënehnahniwu toña Wanës Wakasëk ña.

⁶ Age vële fëlayik had vësankaf cery sali va ye, ile nkeniho ÿa kwëhnana nafa soje lëmën kabi Wënu ña yëkëdina ile nke ahnë. Vëÿi vahnë vëwënehnelohna ñoñ ile harañëdëfuhëhni vahnë. ⁷ Nuni Wënu ña payëkowo yiwu fëyawëhni Wanës Wakasëk ña vële wok vëyena wasëwif va, gante payëkawo Piyer pëyahni wasëwif ka. ⁸ Ale lika Piyer afayik wasëwif, umë liko ami fëna afayik vële wok vëyena wasëwif. ⁹ Sak gë Piyer do gë San, vële fëlayik had vësankaf cery sali va, njavëtëni doku ile kwëtehahnëko Wën ÿa; më njelëhnenihëfu wëbák ña fëlalëfu ami gë Barënbabas tufahnahnëni nkehahn dahëse mañal yëbëlan fu. Koyëna, mañalëbunëho fuhnë fop soje fuhnë yifu gë vële wok vëyena wasëwif, vëhni njini gë wasëwif. ¹⁰ Iñë ryampo fo ye ile tëyënihëfuno ÿa: umë ye ryënkwëtandëfuni vëhaÿëhnah vëvë cery sali lëw hni va, do ami fëna umë ÿankahnëkowo lindu.

Pol niradëha Piyer

¹¹ Bare ante tëkëko Piyer Antiyos ña, nirabuhawo satën fo, kabi ntëntëdëho. ¹² Ani gë tëkahnëndëni vële payëko Sak va, vële yawënek namu háci va, Piyer gë vële wok vëyena wasëwif

va tokelahndëniho; bare ga tükëni vërac, pëgwëko pitandëhni, golohna tokelahndëni, kabi ntakëkawo. ¹³ Wasëwif waÿëntaŵ wale hwëtahnëkawo Yesu ŵa tëfaryënihawo Piyer hnë nkeya meh ntëŵu hna, hafo Barënabas fëna tëfënti nkeya tac!

¹⁴ Bare ga nubu vërefëna toña ile karajëd Wanës Wakasëk ña, nirabuhawo Piyer tase vahnë fop lehnëŵa: «Ge wëjë ale ye sëwif ÿa, nufëru nkeya vële wok vëyena wasëwif va, awa hak kodu aforosinjëndëhni vële wok vëyena wasëwif va nufëni nkeya wasëwif?»

¹⁵ Fuhnë, wasëwif hnaginëkëfu, geyilënëhna vële wok vëyena wasëwif, geyilënëhna vëŵen. ¹⁶ Njëtinëk wapacëk, Wënu ña dehnëdilahna ahnë catëk kabi maŵëhnëk sariya Moyis, bare ntehnëdëha catëk kabi kwëtahnëka Yesu Këris. Fuhnë fëna gë ikwëtahn Yesu Këris ña njavëtinëkëfu catinëk gena g'imawëhn sariya Moyis. Toña ye, Wënu ña dehnëdilahna wëla aryampo catëk kabi maŵëhnëk sariya Moyis ÿa.

¹⁷ Bare ge kwëtahninëka Yesu Këris soñe ntehninëfu catinëk, do njavëtate vëŵen yeyinëk had vële wok vëyena wasëwif va, umë ntehnëde bi Këris ÿa liyehnedëhëfu wameh? Muk! ¹⁸ Age mbokanëbu sariya Moyis le ravëbu ÿa, ntiyaëfu ale wok tëfëna sariya. ¹⁹ Toña ye sariya ÿa njonëhniko icëm. Cëmëbu soñe lëŵu. Do tame ntidëfu fop ile hnëjëdëha Wënu ña. Gë Këris ÿa cëmëlahnëbun kërëwa hna. ²⁰ Nkobu yënëdu, bare gena ami wok yënëd, Këris ÿa yënëd hnë ami. Tame, nkeya mën mba vahnë ña, ankeya

kwëhn g'ikwëtahn Ajë Wënu ña ye, umë ale ÿahnëko do yëfahnëk ntaŵary dëŵu ña soñe lëmën. ²¹ Dihëtëdä nafa ile ntinëhnëkëfu Wënu ña. Toña ye, ge sariya ÿa satënëd, awa icëm Këris ña kwëhnana nafa!

3

Sariya ma ikwëtahn

¹ Wuhnë vëvë Galasi vi, nambërun hakili! Mo ga havëku? Tufëmu wapacëk Yesu Këris pakiko hnë kërëwa hna! ² Uŵi rëy fo ÿadëfu alëkwawuno: g'imawëhn sariya ña bi nuŵarun Iyir Wënu ña ma g'ikwëtahn Wanës Wakasëk ña nke? ³ Hak kodun ahnambu hakili aki? G'iyir Wënu ña pëgwërunëho; tame ñadun bi afuhnawu gë wëfanka hun ŵa dënk? ⁴ Ile hnurun do yëtërun ÿi fop, kwëhnana bi nafa? Diyahnëlohna koyëna nke! ⁵ Gena bi Wënu ña njëdaku Iyir ña do ntid hnë ŵuhnë viyë vifëmpëhnahnah? Soñe ile ŵawëndun sariya ÿa bi ntid virac, ma kabi Wanës Wakasëk ña hwëtahnërun?

Ahnë catëdina gë sariya

⁶ Yëkëryina Abëraham: «Më kwëtahnëka Ahwëhn a Wënu ña do Ahwëhn a Wënu ña soñe rac catahnëka g'Abëraham.»^{*} ⁷ Awa, tëfëka ayëtu iŵin: vële hwëtahnëka Wën va fo ye vëva Abëraham va. ⁸ Do fëna Vikerëh va mbiyëk ga nësëk, Wënu ña catahnëdëha gë vële wok vëyena wasëwif va soñe ikwëtahn dëŵ hni ña. Soñe umë ye, pëyahnik Vikerëh hna Wënu ña

^{*} **3:6** 3.6: Wapëgwala 15.16

ntehnekawo Abëraham kobëri fo: «Soje hu ÿa ndëwadëfuhëhni wabulunda ña fop.»⁹ Awa, vële hwëtahnëk va, Wënu ña ndëwadëhëhni had gë Abëraham ale hwëtahnëko ka.

¹⁰ Fop vële ntiyahnëk sariya ÿa catënëdëhëhni va hn'idëwan meh Wënu ña nkeni, kabi kerik hnë Vikerëh hna: «Meka ale wok tëfëdina kwëlëkwël fop ile herik kayëte sariya hna.»¹¹

¹¹ Do tøk pac, sariya ÿa catënëdina ahnë haryënkW Wën hna. Vikerëh va nësëk: «Ale satëk g'ikwëtahn nkod kwëlëkwël.»¹² Bare sariya ÿa nëmpëlëk g'ikwëtahn ña. Vikerëh va më lehnëk: «Ale lik ile ntehnëk sariya ÿa, nuÿad uwám paryi wã.»¹³ Këris ÿa cosahnëk soje pehëtahnëfu hn'idëwan meh Wën nte njojëk sariya ña; mawëk nke idëwan meh Wën nte rëfëkawo nuÿayin ña. Vikerëh va pëyahned: «ale-wo-le hanjëde hn'atëh* hna ale ryëwanik wëh ye.»¹⁴ Rac nke koyëna soje vële wok vëyena wasëwif va nuÿantahnini gë Yesu Këris idëwan përen nte ntehniko Abëraham njëdäde ña. Awa g'ikwëtahn ña, nuÿaden Iyir Ipacah nte ntehnëk Wën njëdahnëd ña.

Sariya gë ile ntehnëk Wën njëdädeha Abëraham

¹⁵ Vëÿënta mën, yëkënëfu ile ryëcëtaf hnë duniÿa li: ge ahnë a kahnëndëk akwëtëla soje wadëwu ña gante canëk ka, ahnë kodina nkwaj

---

⁹ **3:8** 3.8: Wapëgwala 12.3; 18.18; 22.18   ¹⁰ **3:10** 3.10: Divëta Sariya 27.26   ¹¹ **3:11** 3.11: Abakuk 2.4   ¹² **3:12** 3.12: Soje Walevi 18.5   * **3:13** 3.13 Ale-wo-le hanjëde hn'atëh: Mëntëndëlehnik gë kërëwa ÿa. (Divëta Sariya 21.22-23)

watac ma nkwën iñë. ¹⁶ Awa, Wënu ña ntehnëko ntehnëdëha Abëraham viyë viferën do gë ale hnagëde hnë umë ÿa.✧ Vikerëh va dehnëna: «gë vële hnagëde hnë umë va», had wëjë lehnëk vahnë vëyabah ye, bare «ale hnagëde hnë wëjë», umë fëhnëtanëd aryampo fo ye: umë ye Këris ÿa. ¹⁷ Awa, ile hnësëhnëdëmu ÿa, umë ye: Wënu ña gë Abëraham kahnëndëko akwëtëla ntëwu ña ten, tac, ante nuÿako kwëtëla ña wabëhn wakeme wahnah gë wafëhw warar ña (430), tëkiko sariya Moyis ÿa. Bare wëla toye kodina ñaÿët nafa akwëtëla ña do ntihet ile ntehnëkawo Wën Abëraham ÿa. ¹⁸ Ge gë sariya ÿa nuÿade dëw ña, awa godina gë ile ntehnëkawo Wën Abëraham ÿa. Bare gena koyëna. Soje akwëtëla ña njëdëka Wënu ña Abëraham dëw ña.

¹⁹ Awa, ye yeho doku sariya Moyis ÿa? Nkwëniko soje vankeya vameh vahnë hafo tëki ale hnagëde hnë hnënk Abëraham ÿa. Soje lëwu ÿa ntiko Wënu ña ile ntehnëkawo Abëraham ÿa. Iÿi sariya, wamëleka yëtëdanëkawo Moyis do umë yeho ahnësëhn vahnë ÿa. ²⁰ Bare ante kwëtëlëdëniho Wënu ña gë Abëraham ña, Wënu ña balëlawohna gë ahnësëhn; paryi nke Wënu ña, umë fo hahnëndëko.

²¹ Tame, sariya Moyis ÿa nkwajëk bi ile ntehnëka Wën Abëraham ÿa? Muk! Ge sariya ile kahnëndëk Wën gë Moyis ÿa kokënd njëdähni vahnë va uwám paryi wä, awa ahn'a

---

✧ 3:16 3.16: Wapëgwala 12.7

ntehnēde sariya ŷa kod catēna. ²² Bare gena rac. Vikerēh va tufahnēd duniŷa ŷi fop hnē imēk wameh hna nke soŷe Wēnu ŷa ntihañ ifērēn ile ntehnēkawo Abēraham ntinēhnēdēhēhni vēle hwētahnēka va soŷe ikwētahn dēw hni Yesu Kēris ŷa.

²³ Ani gē tēkahnindo Kēris ŷa, umē ale rēfēko kwētahnin, sariya ŷa likēfuno vēramp, hafo hale njētēndaninēkēfu ikwētahn tac. ²⁴ Koyēna sariya ŷa yeho had ayēka fu ŷa hn'inkawē nte fabarēkēfu Kēris hna, catēnahninēfu g'ikwētahn. ²⁵ Tame, Kēris tēkik, tēfēka kwētahnina; goyilēnehna hn'iyēka sariya hna.

²⁶ Fop vutah Wēn yerun soŷe ikwētahn hun Yesu Kēris ŷa. ²⁷ Wuhnē fop njaryirun tufahnahni gē Kēris ŷa nkerun, umē sudarun. ²⁸ Tame wuhnē fop aryampo yerun hn'ibēmēnkēl gē Kēris. Soŷe umē ye sēwif ma ale wok gena sēwif gona, aramp ma ale ye afaya gona, asan ma asēval gona. ²⁹ Do ge Kēris ŷa hwēhnēku, awa vēva Abēraham va yerun do nuŷadun idēw ŷa gante ntehnēk Wēn ka.

4

Vutah Wēn

¹ Awa, ile hnēsēhnēdēmu ŷa, umē ye: ge ale rēfēka ntēw ŷa fatah fo wok, umē vēhnēmpēlēna gē aramp, mama nkehahnēk umē ale hwēhnēk fop ŷa. ² Tēfēka mawēhnēhni vēle wēnkēka umē gē vilēwu va hafo tēk wati ile kahnēndēk rēmu ŷa. ³ Koyēna nke soŷe lēw fu ŷa fēna. Kobēri ŷa had vutah nkeyinēko, wēnamu wavē

ɖuniŷa wĩ likɛfuno vɛramp. ⁴ Bare ante tɛkɛko wati le kahnɛndɛk Wɛn ŷa, payikawo Aju: naga asɛval, do maŵɛko nke hnɛ imɛk sariya Moyis hna. ⁵ Njijɛko soŋe pehɛtɛhni vɛle tampɛko sariya va, do kolahnin nkeyin vutah Wɛn. ⁶ Soŋe tufahnahn vutah vuntɛŵu yerun, Wɛnu ŋa caɛɛtik Iyir Aju ŋa walawɛary walɛŵ fu hna, Iyir nte ryekayehnɛɖɛhɛfu: «Apa! Rɛm mɛn!» ⁷ Koyɛna, ale-wo-le hnɛ ŵuhnɛ gona aramp, bare fatah Wɛn ye; do kabi vutah vuntɛŵu yerun, Wɛnu ŋa njɛɖadɛhu idɛŵ nte ŵarunɛk soŋe vutah vuntɛŵu va.

Uryɛnah Pol soŋe vɛvɛ Galasi

⁸ Kobɛri ŋa, yɛtɛlunawohna Wɛnu ŋa do vɛramp wamɛn wale wok gena wamɛn paryi yerunɛho. ⁹ Bare tame njɛtɛrunɛha Wɛnu ŋa, do Wɛnu ŋa yɛtɛku ntɛbu ɖus. Awa, hak kodun avoku aŵaŵɛhnɛndu wɛnamu wale wok kwɛhnana imɛk gɛ nafa? Vɛramp vɛlɛŵ hni bi ŷaɖun avokawu? ¹⁰ Ntɛnɛnɛrun ɖus wafac wɛryampo gɛ wadepera wɛɖampo gɛ wɛwati wɛryampo do gɛ wabɛhn wɛɖampo!* ¹¹ Nkehahnɛkɛko antɛ ambɛr mɛn ŋa nke nafa kɛm soŋe lɛŵ hun ŷa!

¹² Vɛyɛnta mɛn, kɛlamu geryin afaya had ami; gena bi gwɛcɛtabu yewu had ŵuhnɛ, vɛle wok geluhna hnɛ sariya hna? Kobɛri ŋa ñoñ diluhna ile lavɛko. ¹³ Njɛtɛrun, soŋe ile resɛbuho ŷa wohahnɛbuho ŷal hun hna tac fɛyawu Wahnɛs Wakasɛk ŋa ryɛnkwɛryɛnkw

* **4:10** 4.10 Pol nɛsɛɖ soŋe viyɛ vile ntɛɖɛniho wasɛwif ŵa do vile wok tɛfɛlahna maŵɛni vɛvɛ Galasi va.

ÿa. ¹⁴ Imbahn mën ña gwamëlohna njëki, bare kehalunohna, kayahnëluhna fëna g'ami. Bare kacarunëhowo had mëleka Wën ma had Yesu Këris dënk. ¹⁵ Natëkuno dÿs! Kodëfu hnësëhnu unji cedeya: ge kokëndunëho alokëtawu vinkër hun vi ayëdawuno, ntikëndunëho. Ye lë fëlaku tame? ¹⁶ Aÿewë hun bi yeÿu kabi toña ÿa fëyadëmu?

¹⁷ Vahnë vële wayëmpaÿendëhu vi ñadëni dÿs nuÿanihu, bare iña dëwë hni ña yivëna. Pitëndëlehnënihëfu ñadëni soñe ayegahnu gë vëhni. ¹⁸ Njivëk iña dÿs ña ge fërenak ÿadu. Do iña tac nte hwëhnarunëho nte nkelahninëko ña tefëka aworyeru kwëlëkwël. ¹⁹ Vutah mën, mbokëÿu horotëndu g'ahawary soñe hun ÿa, had asëval hnagëd, hafo pac padëku nkeya Këris ña. ²⁰ Ñakëndëÿu dÿs nkelahnin hnë iÿi wati soñe hnësëhnu nësa njamah. Pëmpëhnahnëko dÿs soñe hun ÿa.

Soñe Agar gë Sara

²¹ Pëyaryino, wëhnë vële pecehnëk ayewu hnë imëk sariya Moyis vi, gwëryëdilu hna bi ile kerëk Moyis ÿa? ²² Hnë kayëte wanës Wën hna kerik: «Abëraham vucan vuki nuÿako: fëndampo gë Agar nte yeho aramp ña, fëñëntawë fa gë Sara nte yeho asëvalu ÿa.» ²³ Fandënkwëryënkwa fa hnë iña asan g'asëval nagiko, bare fakigëna fa soñe ile nësëko Wënu ña nagahniko.

²⁴ Watac nke ile pëhnëtanëd: vëÿi vësëval vëhi, had vakwëtëla vaki nkeniho. Agar ye had kwëtëla mbë Kuñ Sinayi ña, hn'ile njëd'akawo

Wënu ña sariya ÿa Moyis. Umë hnagëdëhëhni vëramp va. ²⁵ Agar ye Ikuñ Sinayi nte ye Arabi ña. Do fëna umë fëhnëtanëd inaw Yerusalem bë tame ñi. Umë aramp ye gë vële lëdëk hnam va had gante nke Agar gë vutah vuntëwu va. ²⁶ Bare Yerusalem vë g'ambin ÿa gena aramp do umë ye hnëm fu ÿa. ²⁷ Vikerëh va pëyahnëd:

«Natëryiÿi, wëjë asëval ale wok kwëhnalihahna fatah! Dekary uhnatah wã, wëjë ale wok yëtëlihna ulav donk hnag!

Wëjë ale ravik a, vutah hu va yabëd ðus ntëbini vutah asëval ale hwëhnaka asan.»

²⁸ Do wëhnë, vëÿënta mën, vutah Wën yentirun had Isak, gante ntehnëkawo Wënu ña Abëraham ka. ²⁹ Awa fante hnagiko hnë ñahnël asan gë asëval, këm fo ntidëhawo fante hnagiko gë Iyir Wënu ña, do koyëna nkok ha gaki.†

³⁰ Awa, ye ntehnëk Vikerëh va? Më lehnëk: «Daryehna asëval aramp aÿi g'aju, kabi aju asëval aramp aÿi tëfëlahna nuÿanti idëw ajë asëval ale wok gena aramp aÿi.»‡ ³¹ Awa, vëÿënta mën, fuhnë geyilënëhna vutah asëval aramp, vutah asëval ale ye afaya ÿa yeyinëk.

5

Igo afaya

---

† **4:29** 4.29 Awa fante hnagiko hnë ñahnël asan gë asëval, këm fo ntidëhawo fante hnagiko gë Iyir Wënu ña, do koyëna nkok ha gaki. Soñe ile ryëcëtak fagant Isëmayel gë Isak rëfëtayik ani. (Wapëgwala 21.9) ‡ **4:30** 4.30 Yëkëryin iÿi yëb Wapëgwala. 21.10

¹ Soŋe ige afaya ŋa pehëtëkëfu Këris ÿa. Awa, yaŵënaryin! Antë aŵaŵu avokawu aŷabiwu gë vankënca utamp!

² Nëparyino! Ami, Pol, ntehnëdëmu: ge háci ÿa hwëtahnërun, awa Këris ÿa bokëdina kwëhna nafa soŋe hun. ³ Do mbokëdëfu hnësëhnu wapacëk: asan ale-wo-le ŷad káci, sariya ÿa fop rëfëka ntënën. ⁴ Wuhnë vële yëkélehnëd asatu haryënkW Wën hna gë sariya ÿa, pitëlërun gë Këris ÿa; goryaryëluhna ile njëdfakuno Wën hnë Këris ÿa. ⁵ Bare fuhnë, Wënu ŋa hwëtahnëbun ntidí sat fu haryënkW lëŵu; napëdëfun rac gë idema Iyir Ipacah iŋa. ⁶ Ale ye hnë bëmënkël gë Yesu Këris hna, kácik kácina umë kwëhnana nafa! Ihwëhn nafa ÿa, umë ye: ikwëtahn nte rufahnik g'iñal ŋa ye.

⁷ Gwër kahnëtarunëho! Awa mo yëdëhnëku nkawñ ŋa soŋe memaŷehnahnu arëfu toña ÿa? ⁸ Ile porosinjëdënihu vahnë ŷi matina hnë Wën le rëhnaku hna! ⁹ Ntehnëde: «Levir toyë matëndëd fop ile hnëgwik ÿa!»[☆] ¹⁰ Ami, Ahwëhn a njëdako ikwëtahn soŋe hun ÿa: pacëko nahadun gë ami ki. Awa ale-wo-le waŷëmpaŷendëhu ÿa, piniŋëde, gante-wo nke ka. ¹¹ Do ami, vëŷënta mën, tëfëka kácini catahnëni bi wobu haraŋëndëŷëhni vahnë va? Ge koyëna nkekënd, gokënda horotehnëndewu? Wati rac vahnë va davakëndilëhnhina g'ami kabi rëkakëndëwohna fëyahndëdu Këris ÿa cëmëk kërëwa hna. ¹² Vële waŷëmpaŷendëhu soŋe háci va arabi ntëpëtani fop vëhni dënk!

☆ 5:9 5.9: Matiye 13.33

¹³ Wuhnë, vëÿënta mën, macirun soŋe ayewu afaya, bare inï ge afaya, antë njëdäwü fere alihahnëndu ile ñad ikihn vahnë nte wätik mbahn hna! Geryin vëryokuñëhnël gë iña ña.

¹⁴ Sariya Moyis ÿa fop hn'añi kwëdä fo pankëlëk: «Ŧahnëryehna aÿënta hu ÿa had wëjë dën.»[☆]

¹⁵ Bare ge ñarëlëdun do asemëlëndu, awa kwëtëryin hakili, ge gena umë mbëvehnëlëdun.

Imbahn gë Iyir

¹⁶ Awa wëli ile lehnëdëmu ÿa: tavëryina Iyir Ipacah inja njasary duniÿa hun ÿa, koyëna, tëfëdïluhna ile ñad ikihn vahnë nte wätik mbahn hna. ¹⁷ Viña vitac wëtëd g'ile ñad Iyir Ipacah inja, do Iyir Ipacah inja mëtëdëni g'imbahn inja; ñëwëlëni dūs, soŋe umë ye kodïluhna aliwu ile ÿadun ÿa. ¹⁸ Bare ge Iyir Ipacah ña yasaryëdëhu, goluhna hnë imëk sariya hna.

¹⁹ Tëk nunde dūs ile ntiyehnëdëhëfu ikihn vahnë nte wätik mbahn hna: ndakëntal nte ñëwëk Wën gë nkeya kayah do gë tonkah, ²⁰ icëmb ile wok gena wën paryi, gë akavëla, gë iñëw vëÿënta hni, gë wasonko, gë iñëwary, gë iyap, gë iña dëb vëÿëntaw, gë icënkwendëlehn do pitëndëlehn vahnë; ²¹ iña ile kwëhnëni vahnë, use uñen dëcët, itok dëcët do viÿë vihawary vile wëntëlëk gë viÿë ki. Awa tame kwëtëryin hakili soŋe wañi gante nësëhnëmuno kobëri ka: vële lid koyëna va vëhnuÿadina ÿëwä Inaw Wën hna.

²² Bare wëli ile nagëd Iyir Ipacah ña ahnë hna: iña ña ye, gë uhnatah wä, gë yam ÿa, gë

[☆] 5:14 5.14: Soŋe Walevi 19.18

duñëna ña, gë iguk ntaŵary ña, gë ikwëhna nëf ña do gë ikwëtahn ña, ²³ ipërëna ña do gë ipëla nkaf ña. Sariya ÿa ñewëlëhniha vële ye aki va! ²⁴ Vële kwëhnëk Yesu Këris va pakëni kërëwa hna fop ikihn vahnë nte watik mbahn hna gë fop viña vidëwu va. ²⁵ Age gë Iyir Ipacah ña njënëden, maŵënëfu njasaryëndëfu. ²⁶ Antë naÿënannden soje viÿë vile wok kwëhnana nafa! Antë konkënden! Antë iñewary nke yëbëlan fu!

6

Idemal

¹ Vëÿënta mën, ge ahnë pëlayik ga ntëntëd, wuhnë vële njasaryëd Iyir Wën va bokaryeryina hn'ankaw përen hna; bare tëfëka nke gë wanës wanëñah. Kwëtëryin d'us hakili, antë aŵawu yëkëhnahn ña wuhnë fëna. ² Demalëryindën wuhnë fop: do koyëna, maŵëhnëdun sariyaKëris ÿa.✧ ³ Age ahnë ntiyahnëka iñë nke, awa gel iñë, nkaf ntëwu ña dënk tokak! ⁴ Arabi ale-wo-le pëcëta wapacëk gante ntid ka d'oku ile kwëtëhnahnëka Wënu ña. Ge nëñahnëka gë watac, awa tëfëka nëñahna minu fo, hara mëntëndëlehnëna g'ile ntidëni vëÿëntaw va. ⁵ Ha, ale-wo-le sah lëwu ÿa rëfëka nti.

⁶ Arabi ale harañëde wanës Wënu ña caha ale harañëdëha ÿa fop ifërën ile kwëhna ÿa.

⁷ Antë arokayiwu: Wënu ña yafañëdena. Ahn'a ile nadëk ÿa mbarëpëd. ⁸ Ale hnadëk soje natëndan ile hihnëk mbahn dëwu hna,

✧ 6:2 6.2: Vëvë Galasi 5.14

ahnë arac icëm iña mbarëpëd; bare ale hnadëk soņe hnatah Iyir Ipacah ña, ahnë arac uwám sër wã mbarëpëd. ⁹ Dindënëfu ufërën hara cilëtayilënëhna; kabi ge cilëtayilënëhna, mbarëpëden ge wati ÿa tækëk. ¹⁰ Awa, hnë wafac wale wokëfu duniÿa li, dokuņënëfu soņe ufërën vahnë fop, do kas soņe vële vankinëk kwëtahn va.

Wanës watëkwa

¹¹ Tame, yëkëryin viņi viker vicankaf, gë wëbák mën ña dënk kerëhnëryidëmu!

¹² Vële forosiņëdëhu aháciwu va, vahnë vërac ñadëni naÿënahndëni háci hun ÿa. Iryampo le ñadëni ÿa, umë ye: kehahnëni antë korotehnini soņe ikaraņ vahnë icëm Këriskërëwa hna. ¹³ Vële forosiņëdëhu aháciwu va vëwawëhnëna vëhni dënk sariya Moyis ÿa! Naÿënahndëni fo ñadëni aháciwu. ¹⁴ Ge ami ye, icëm Ahwëhn fu Yesu Këris kërëwa hna fo hnaÿënahndëfu; kabi, rac liko had viÿë vivë duniÿa vi cëmëk soņe lëmën, do ami fëna, had cëmëbu soņe viÿë vi duniÿa vi. ¹⁵ Háciru kácilihna umë fop kwëhnana nafa! Ihwëhn nafa ÿa, umë ye arabi Wënu ña ntifu g'ahawary. ¹⁶ Soņe Isërayel ÿa, bulunda Wën ÿa gë fop vëÿëntaŵ va, wëhnë vële rëfëd iÿi siyab va, arabi Wënu ña maŵëryanëhnu yam ÿa gë kaÿëhnahn dëwu ña.

¹⁷ Tame, antë ahnë mbok njonëhne ryënah, kabi vandag vante hnuÿabu soņe Yesu va yeho mbahn hna.

¹⁸ Vëÿënta mën, arabi ipërëna Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris nke gë wëhnë! Amina.

**Vikerëh Vikasëk Wën gë Wapëgwala
Wamey: Vikerëh Vikasëk Wën gë Wapëgwala (New
Testament+)**

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Wamey)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
f961026b-f72f-5bd7-9f75-efa7f932577e